

et Forslag om et nyt Fag, som kaldes græft Oldkundskab. Jeg tror virkelig ikke, det vil være noget videre godt Surrogat for den Kundskab til Klassikerne, man erhverver sig ved at dyrke dem i Grundsproget, og jeg maa sige, at jeg ogsaa anser det for temmelig uvølgelig i dette Øjeblik at indføre dette Fag nu, hvor man fuldstændig mangler enhver Forberedelse dertil, saaledes som det ogsaa ganske vist staa bemærket i Motiverne, at man hverken har Oversættelser, som ere brugelige i dette Øjeblik, eller Lærebøger, udarbejdede med dette Fag for Øje, ja, man har heller ikke Lærere, som ere forberedte til at undervise deri. Selv om disse Betingelser imidlertid skulde være til Stede, vil jeg dog meget fraraade at indføre dette Fag i Skolerne, fordi jeg ganske bestemt betragter det kun som en Forløber for eller Forberedelse til at affasse Græstlen. Hvis dette Fag naar at faa nogen betydelig Udbredelse, vil der være mange Menneker, som føle sig tilfredsstillende derved, og saaledes baner det Vej til at faa Græstlen affattet ved Skolen og derved, som Dr. Heiberg ogsaa udtrykker sig, den klassiske Dannelse. Men hvorfor gøres der da saa stærke Angreb paa den klassiske Dannelse overhovedet? Er det ikke, fordi man ønsker at staffe Plads for de reale Videnskaber, for Matematikken, for Naturvidenskaberne, for de levende Sprog, for alle de Kundskaber, som komme direkte til Nytte i Livet? Det er jo Hensigten; men skulde vi saa ikke hellere gøre Stridtet fuldt ud? Skulle vi saa ikke hellere optage den Tanke, som det ærede 1ste Medlem for 11te Aarss udtalte, at gøre Ubedelingen fuldstændig, saaledes at der kommer Skoler, hvor den specifikke klassiske Dannelse har Overvægten, og andre Skoler, hvor de reale Fag blive dominerende. Disse sidste kunde have lige saa god Berettigelse til at kaldes lærde Skoler, naar blot Undervisningen ledes paa en videnskabelig Maade. Da nu en Lov om de lærde Skoler ikke magter at opfylde alle de Krav, der stilles fra forskellige Sider, maa vi hellere indrette det saaledes, at de Forældre, som ville have deres Børn i de klassiske Skoler, kunne finde saadanne, og de, der ville have de reale Videnskaber frem, kunne finde Skoler, hvor saadanne blive særlig dyrkede. Jeg maa erkende, at en saadan Ordning ikke vil kunne træffes straks, at den formodentlig vil fordre en Del Forberedelse, og at det, hvis Tanken overhovedet finder Anklang, vil kræve en Del Tid, inden vi naa faa vidt. Det forekommer mig, at Strømningen i dette Øjeblik gaar bestemt imod Ubedelingen, men det Forsøg paa delvis at gaa tilbage til den oprindelige Enhed, som det foreliggende Forslag

paa en vis Maade er tilbøjeligt til, vil vanskelig kunne føre til noget livskraftigt Resultat. Jeg skulde derfor slutte med at holde mig til det Forslag, som er kommet frem fra samtlige Rektorer, at vi foreløbig ikke gøre nogen Forandring i det, vi have, eftersom det kan bruges og mulig vil kunne blive bedre ved længere Tids Anvendelse.

Bjerre: Da jeg i sidste Møde talte om flere Forhold vedrørende Religionsundervisningen, forbigik jeg med Vilje Spørgsmaalet om en Eksamensprøve, fordi jeg mente, at dette hænger sammen med Undervisningsstoffet, og fordi jeg nødig vilde lægge altfor meget Vælg paa det høje Tings Opmærksomhed. Paa den anden Side skal jeg ogsaa indrømme, at dette Punkt er af overordentlig stor Betydning, og da den højtærede Minister har fremdraget dette i sit Svar paa mine Bemærkninger, maa det være mig tilladt i Dag at svare med nogle Ord derpaa. Det forholder sig ganske rigtig, som den højtærede Minister formodede, at jeg holder paa Eksamensprøverne, baade 4de Klasse og 6te Klasse's Afgangsprøver. Min Grund er den, at ellers ville Disciplene ikke faa nogen Respekt for Faget og derfor forsømme det paa den Maade, at de slet ikke gøre det til Genstand for Hjemmearbejde og efter al Sandsynlighed mange Gange heller ikke ville høre efter i Foredragstimen, i alt Fald ville de ikke tilegne sig det, som de mest kunne faa Brug for, nemlig den positive Del. Jeg kan naturligvis godt se, at det er noget vanskeligt at tale om Eksamen i religiøse Materier for unge Menneker i 18 Aars Alderen, som ikke selv have valgt den religiøse Livsbane, Teologien, og hvis der var Tale om en Prøve, som havde et væsentlig dogmatisk og til Dels opbyggeligt Præg, maatte jeg ganske og aldeles stille mig paa det Standpunkt, som den højtærede Kultusminister stiller sig paa; idet han siger, at en Eksamen ved 4de Klasse's Afgang kan han gaa med til, men en Eksamen ved sidste Klasse's Afgang maa han være meget betænkelig ved. Jeg vilde staa paa aldeles det samme Standpunkt, hvis jeg mente, at Eksamensstoffet i de sidste to Aar skulde omfatte Dogmatik og Opbyggelse, men det er ikke min Mening; jeg mente, at ved Udgangen af 4de Klasse skulde den dogmatiske og opbyggelige Del af Undervisningen være sluttet, og det, der saa skulde lægges Vægt paa i de to sidste Klasser, skulde være Religionshistorie, særlig Kirkehistorie og Moral. Det er jo nemlig der, Lampen brænder i vore Dage, det er der omkring, at disse mangfoldige Drøftelser have drejet sig, hvor man i vore Dage har